

Tervetuloa webinaariin

Lääkärinlausunnoista edunvalvojan määräämis- ja edunvalvontavaltuutusasioissa

Varmistathan, että mikrofonisi on kiinni.

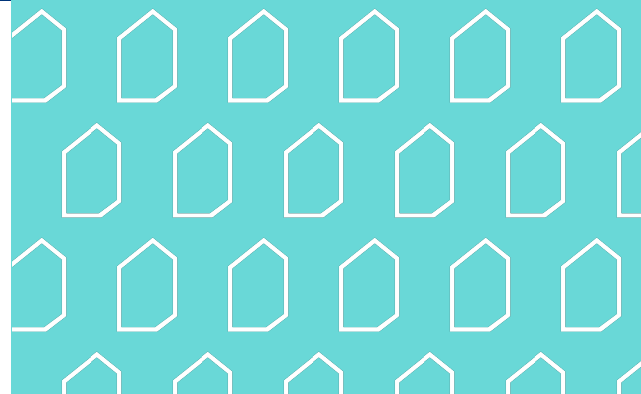
Voit kysyä ja kommentoida Teamsin chatissa.

Info tallennetaan. Infon aineistot ja tallenne lähetetään ilmoittautuneille.

**DIGI- JA
VÄESTÖTIETO-
VIRASTO**

Tervetuloa!

Sanna Sotaniemi
Holhoustoimen asiantuntija
Digi- ja väestötietovirasto

Ohjelma

- Tervetuloa | **Sanna Sotaniemi**, holhoustoimen asiantuntija
- Lääkärinlausunnot edunvalvonta-asioissa | **Jani Saarela**, johtava asiantuntija
- Lääkärinlausunnot edunvalvontavaltuutusasioissa | **Suvi Malinen**, johtava asiantuntija
- Miten luottohenkilö, edunvalvoja tai edunvalvontavaltuutettu voi hoitaa sosiaali- ja terveydenhuollon asioita digipalveluissa | **Sanna Suomalainen-Ajanko**, erityisasiantuntija

Digi- ja väestötietovirasto

Tehtävänä sujuva Suomi

- Digi- ja väestötietovirasto (DVV) aloitti 1.1.2020. Väestörekisterikeskus, maistraatit ja Itä-Suomen aluehallintovirastossa toiminut maistraattien ohjaus- ja kehittämissyksikkö yhdistyivät yhdeksi **valtakunnalliseksi virastoksi**.
- **DVV:n toiminta-ajatuksena** on edistää yhteiskunnan digitalisaatiota, turvata tietojen saatavuutta ja tarjota palveluja asiakkaiden elämäntapahtumiin.
- DVV toimii holhousviranomaisena Manner-Suomessa.
 - Holhoustoimi DVV:n isoin liiketoiminta
 - Valtakunnallista työtä, ei enää paikallista
 - Asiantuntijat ja asiakaspalvelijat työskentelevät eri puolilla Suomea
 - Skannaamo Helsingissä
 - DVV:llä on yli 18 toimipaikkaa.
- Digi- ja väestötietovirasto tuottaa Suomi.fi-palvelut.
 - Poikkeuksen tekevät Suomi.fi-kartat (Maanmittauslaitos) ja Suomi.fi-maksut (Valtiokonttori).

Edunvalvojan määrääminen

Jani Saarela
Johtava asiantuntija
Digi- ja väestötietovirasto

Edunvalvojan määräämisen edellytykset 1/2

- Edunvalvoja voidaan määrätä täysi-ikäiselle,
 - joka on **sairauden, henkisen toiminnan häiriintymisen, heikentyneen terveydentilan tai muun vastaavan syyn vuoksi kykenemätön valvomaan etuaan tai huolehtimaan itsestään tai sellaisista varallisuuttaan koskevista asioista**, jotka vaativat hoitoa ja
 - jonka asiat eivät tule asianmukaisesti hoidetuiksi muulla tavalla.
- Edunvalvoja voidaan määrätä, jos se, jonka etua täytyisi valvoa, ei vastusta asiaa. **Jos hän vastustaa asiaa, edunvalvoja voidaan kuitenkin määrätä, jos vastustamiselle ei hänen tilansa ja edunvalvonnan tarve huomioon ottaen ole riittävää aiheutta.**

Henkilöä, jolle on määrätty edunvalvoja, kutsutaan päämieheksi.

Edunvalvojan määräämisen edellytykset 2/2

- Edunvalvojan määrääminen on viimesijainen toimi.
- Sitä kevyempiä keinoja ovat esimerkiksi
 - tavanomainen valtakirja tai tilinkäyttöoikeudet
 - läheisten apu
 - hyvinvointialueen tarjoama apu
 - edunvalvontavaltuus.
- Edunvalvojan tehtävä voidaan rajoittaa koskemaan vain tiettyä toimea (esimerkiksi asunnon myyminen), asiaa tai omaisuutta.

Edunvalvojan tehtävä

Tehtävä voi sisältää toisen tai molemmat seuraavista kokonaisuuksista:

A. Päämiehen omaisuutta koskevat ja muut **taloudelliset asiat**.

- Edunvalvoja ei saa lahjoittaa päämiehensä omaisuutta.

Tehtävä voi olla rajoitettu koskemaan vain jotakin taloudellista tai henkilöä koskevaa asiaa.

Edunvalvojan määräys on voimassa toistaiseksi tai vain tietyn ajan. DVV tai tuomioistuin voi tarvittaessa muuttaa edunvalvojan tehtävää tai määräyksen voimassaoloaikaa.

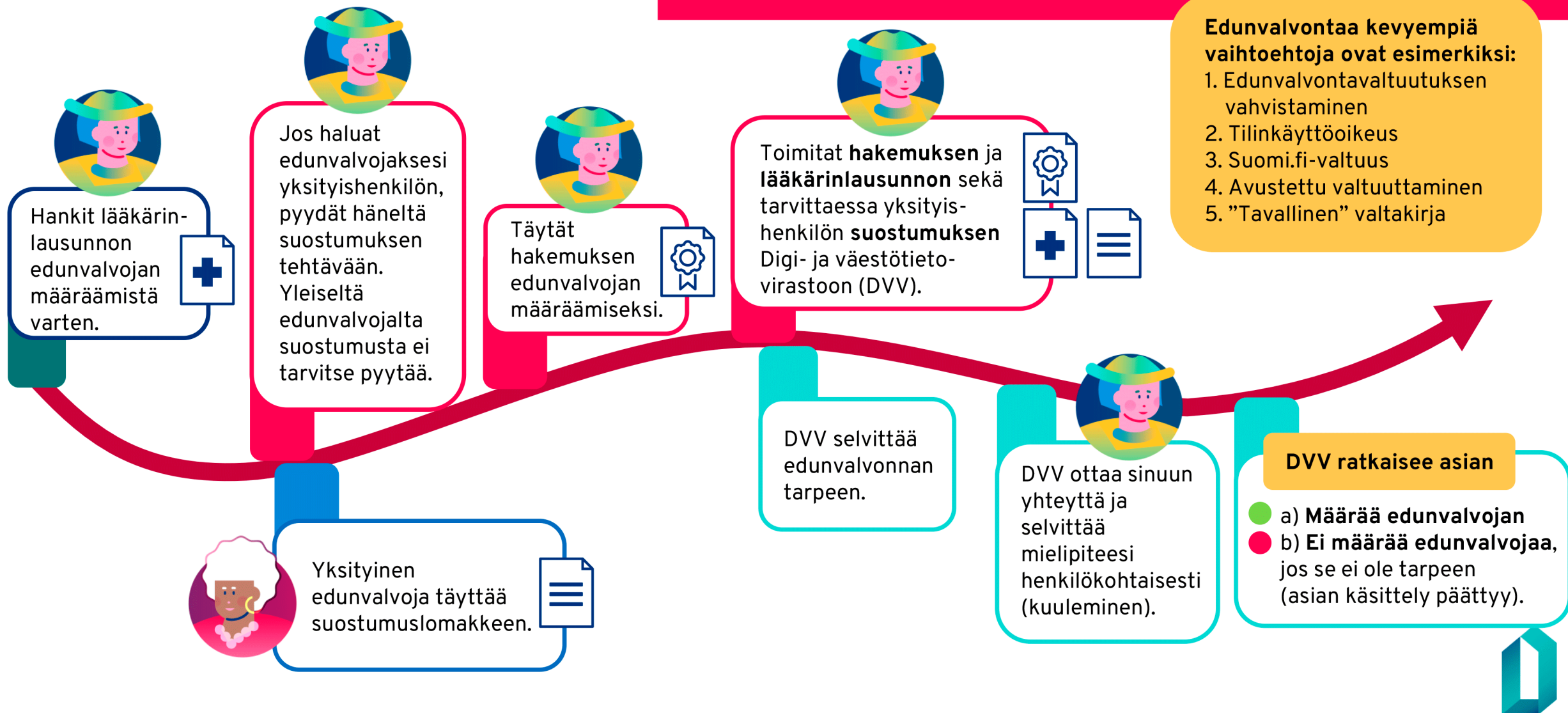
B. Ne päämiehen **henkilöä koskevat asiat** (kuten hoito ja asuminen), joiden merkitystä päämies ei ymmärrä, kun asia pitäisi hoitaa.

- Jos päämies ymmärtää asian merkityksen, hän päättää asian itse.
- Edunvalvoja ei voi koskaan päättää päämiehen korostetusti henkilökohtaisista asioista, kuten
 - antaa suostumusta avioliittoon tai lapseksiottamiseen
 - tunnustaa isyyttä
 - hyväksyä isyyden tunnustamista
 - tehdä tai peruuttaa testamenttia.

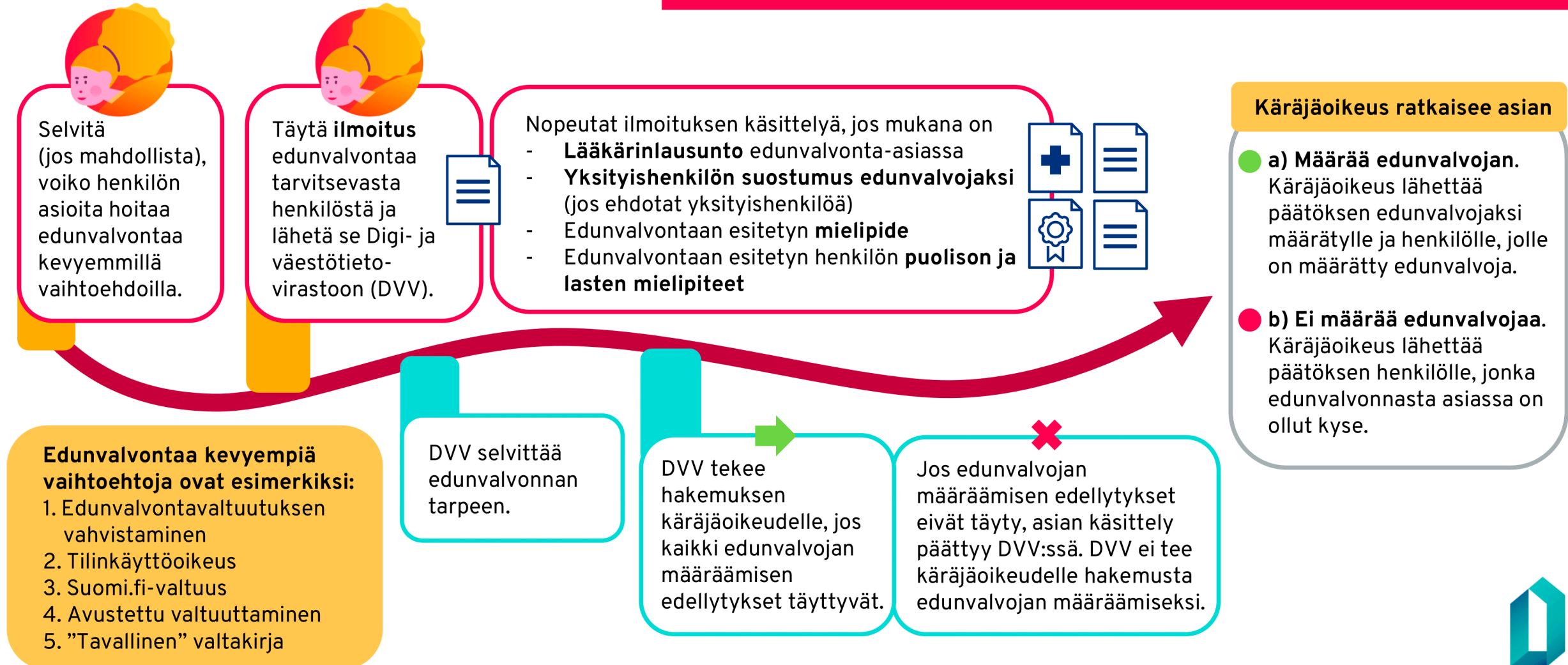
Edunvalvonta: Näin haet itsellesi edunvalvojaa

Voit hakea itsellesi edunvalvojaa, jos et pysty sairauden, heikentyneen terveydentilan tai muun vastaavan syyn takia huolehtimaan taloudellisista asioistasi. Tarkista ensin, voiko asioitasi hoitaa jollakin edunvalvontaa kevyemmällä vaihtoehdolla.

Edunvalvonta: Näin ilmoitat edunvalvontaa tarvitsevasta henkilöstä

Voit tehdä ilmoituksen henkilöstä, joka mielestäsi tarvitsee edunvalvontaa. Edunvalvojan määrääminen edellyttää, että henkilö ei sairautensa, heikentyneen terveydentilansa tai muun vastaavan syyn takia pysty itse huolehtimaan asioistaan, eikä hänen asioitaan voida hoitaa asianmukaisesti edunvalvontaa kevyemmillä vaihtoehdoilla.

Edunvalvonnan muutostilanteet

- DVV tai tuomioistuin voi tarvittaessa muuttaa edunvalvojan tehtävää tai määräyksen voimassaoloaika. Jos päämies ei enää ole edunvalvonnan tarpeessa, DVV tai tuomioistuin voi määrätä edunvalvojan tehtävän lakkaamaan. Lääkärinlausunto voi olla tarpeen myös näissä asioissa.
- Toimintakelpoisuuden rajoittaminen on erittäin harvinaista ja tulee kysymykseen vain taloudellisten asioiden osalta. Rajoituksen muuttaminen ja poistaminen on mahdollista. Lääkärinlausunto voi olla tarpeen myös näissä asioissa.

Mikä on oleellisinta lääkärinlausunnossa? 1/2

Edunvalvojan määrääminen sekä edunvalvojan tehtävän tai määräyksen voimassaoloajan muuttaminen (ks. STM määräys 1999:51)

- Onko henkilö sairauden, henkisen toiminnan häiriintymisen, heikentyneen terveydentilan tai muun vastaavan syyn vuoksi kykenemätön valvomaan etuaan tai huolehtimaan itseään tai varallisuuttaan koskevista asioista
 - Itseään koskevat asiat = henkilöä koskevat asiat → kykeneekö henkilö ymmärtämään niiden merkityksen
- Kykeneekö henkilö ymmärtämään edunvalvojan määräämisen merkityksen
- Onko vastustamiselle henkilön tila (ja edunvalvonnan tarve) huomioon ottaen riittävää aihetta

Mikä on oleellisinta lääkärinlausunnossa? 2/2

Edunvalvojan tehtävän määrittäminen lakkaamaan (ks. STM määräys 1999:51)

- Jos yksikin edunvalvojan määrittämisen edellytyksistä poistuu, niin edunvalvonta on määrättävä lakkaamaan.
- Jos edunvalvonnan lakkauttamisen perusteeksi on esitetty sitä, että päämies kykenee tällä hetkellä valvomaan etuaan ja huolehtimaan asioistaan, asia pyritään selvittämään lääkärinlausunnon avulla.
- Kykeneekö henkilö ymmärtämään edunvalvonnan lakkauttamisen merkityksen
- Onko edunvalvonnan vastustamiselle henkilön tila (ja edunvalvonnan tarve) huomioon ottaen riittävää aihetta. On mahdollista, että ainoa asia, mikä on muuttunut, on päämiehen suhtautuminen edunvalvontaan.

Toimintakelpoisuuden rajoittaminen, rajoituksen muuttaminen ja poistaminen 1/2

- *Ks. STM määräys 1999:51*
- Jos täysi-ikäinen on kykenemätön huolehtimaan taloudellisista asioistaan ja hänen varallisuusasemansa, toimeentulonsa tai muut tärkeät etunsa ovat tämän vuoksi vaarassa eikä edunvalvojan määrääminen yksin riitä turvaamaan hänen etujaan, tuomioistuin voi rajoittaa hänen toimintakelpoisuuttaan.
- Vajaavaltaiseksi julistaminen tulee kysymykseen viimeisenä keinona lievempien keinojen ollessa riittämättömiä tai epätarkoituksenmukaisia.

Toimintakelpoisuuden rajoittaminen, rajoituksen muuttaminen ja poistaminen 2/2

- **Pelkkä lääketieteellinen diagnoosi, esimerkiksi psyykkinen sairaus, ei sinänsä oikeuta rajoittamaan kenenkään kelpoisuutta määrätä varallisuudestaan.** Jos psyykkisesti poikkeavasta tilasta ei aiheudu vaaraa asianomaisen taloudellisille eduille, ei rajoituksen asettaminen tule kysymykseen. Rajoittaminen tulee ajankohtaiseksi lähinnä silloin, kun tiedetään, että asianomainen tilastaan huolimatta pyrkii aktiivisesti ja vastoin etujaan muuttamaan taloudellista asemaansa esimerkiksi luovuttamalla omaisuuttaan tai ottamalla velkaa.

Edunvalvontavaltuus

Suvi Malinen
Johtava asiantuntija
Digi- ja väestötietovirasto

Mikä on edunvalvontavaltuutus?

- Edunvalvontavaltuutus on keino järjestää asioiden hoitaminen mahdollisen toimintakyvyn heikkenemisen varalta
 - Edunvalvontavaltuutus annetaan tekemällä edunvalvontavaltakirja. Se edellyttää kykyä ymmärtää asian merkitys.
 - Lääkärinlausunto kyvystä tehdä edunvalvontavaltuutus voi olla tarpeen
- Edunvalvontavaltuutus tulee voimaan vasta, kun DVV vahvistaa sen
 - Yksi vahvistamisen edellytyksistä on, että valtuuttaja on sairauden, henkisen toiminnan häiriintymisen, heikentyneen terveydentilan tai muun vastaavan syyn vuoksi tullut pääasiallisesti kykenemättömäksi huolehtimaan niistä asioista, joita valtuutus koskee
 - DVV arvioi tämän edellytyksen täyttymistä useimmiten lääkärinlausunnon perusteella

Edunvalvontavaltuutetun tehtävä

Tehtävä voi sisältää toisen tai molemmat seuraavista kokonaisuuksista:

A. Valtuuttajan omaisuutta koskevat ja muut **taloudelliset asiat**.

- Valtuutettu saa luovuttaa tai pantata kiinteistön vain, jos valtakirjassa on määrätty niin.
- Valtuutettu saa antaa valtuuttajan puolesta lahjan vain, jos lahjan antamisen perusteet on määritelty valtakirjassa.

Tehtävä voi olla rajoitettu koskemaan vain jotakin taloudellista tai henkilöä koskevaa asiaa.

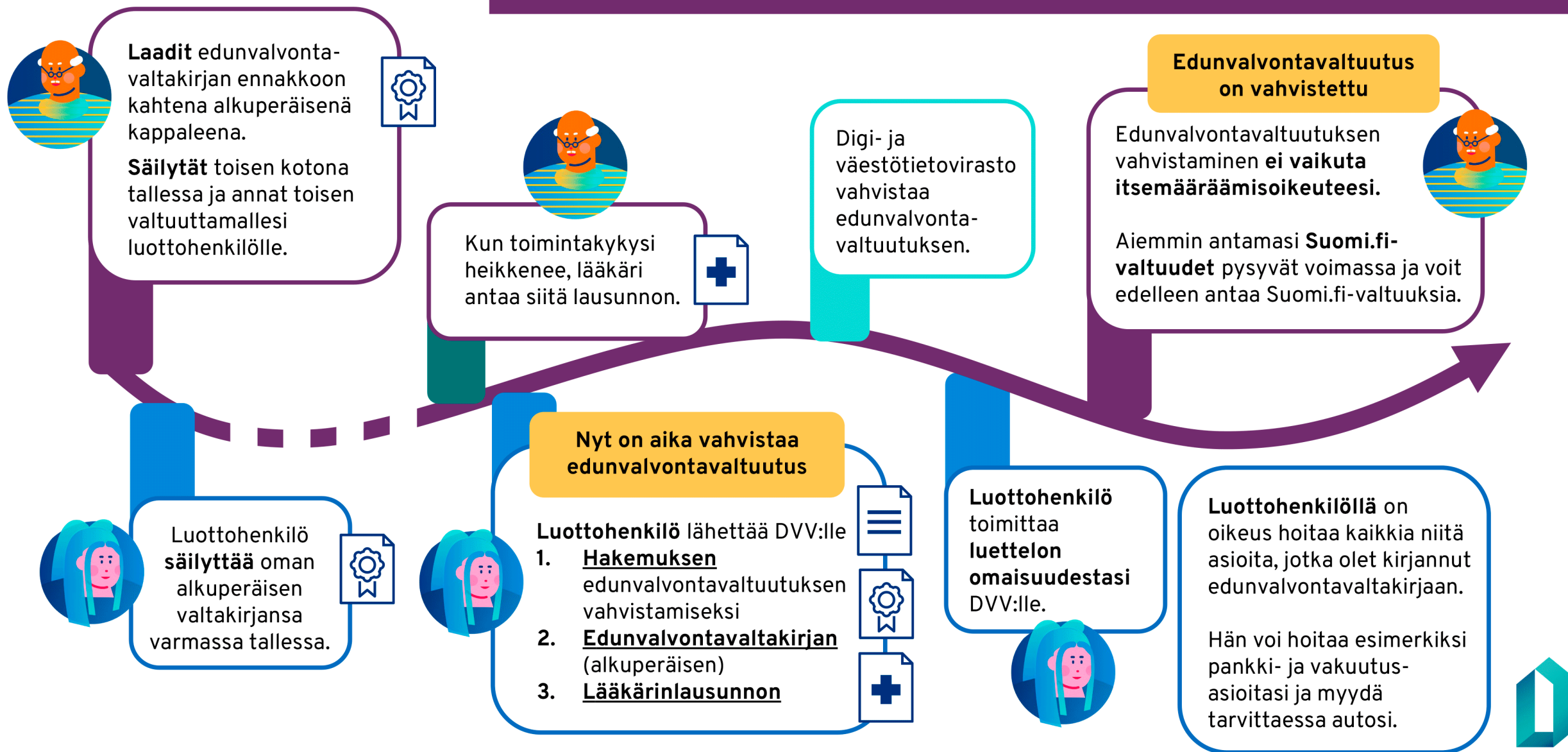
B. Ne valtuuttajan **henkilöä koskevat asiat** (kuten hoito ja asuminen), joiden merkitystä valtuuttaja ei ymmärrä, kun asia pitäisi hoitaa.

- Jos valtuuttaja ymmärtää asian merkityksen, hän päättää asian itse.
- Valtuutettu ei voi koskaan päättää valtuuttajan korostetusti henkilökohtaisista asioista, kuten
 - antaa suostumusta avioliittoon tai lapseksiottamiseen
 - tunnustaa isyyttä
 - hyväksyä isyyden tunnustamista
 - tehdä tai peruuttaa testamenttia.

Edunvalvontavaltuutus

Kun Digi- ja väestötietovirasto on vahvistanut edunvalvontavaltuutuksen, valitsemasi valtuutettu voi hoitaa puolestasi niitä asioita, jotka olet kirjannut edunvalvontavaltakirjaan.

Milloin valtuutus voidaan vahvistaa?

Valtuutus voidaan vahvistaa, kun

- valtuuttaja oli täyttänyt 18 vuotta, kun hän teki valtakirjan
- valtakirja on tehty laissa säädetyllä tavalla
- valtuuttaja on **sairauden, henkisen toiminnan häiriintymisen, heikentyneen terveydentilan tai muun vastaavan syyn vuoksi tullut pääasiallisesti kykenemättömäksi huolehtimaan niistä asioista, joita valtuutus koskee.**

Valtuutusta ei voida vahvistaa, kun

- on **ilmeistä, että valtuuttaja ei ymmärtänyt valtakirjan merkitystä, kun hän teki sen**
- on ilmeistä, että valtakirjan todistaneet henkilöt eivät olleet lain mukaan kelpoisia todistajiksi
- on perusteltua aiheuttaa epäillä, että valtuutettu on kykenemätön tai sopimaton toimimaan valtuutettuna.

Edunvalvontavaltuutuksen peruuttaminen

- Valtuuttaja voi peruuttaa edunvalvontavaltuutuksen, jos hän kykenee ymmärtämään peruuttamisen merkityksen.
- Valtuutuksen peruuttaminen sen jälkeen, kun se on vahvistettu, edellyttää, että DVV vahvistaa peruuttamisen.

Mikä on oleellisinta lääkärinlausunnossa? 1/2

- **Edunvalvontavaltuutuksen vahvistaminen**
 - Onko henkilö sairauden, henkisen toiminnan häiriintymisen, heikentyneen terveydentilan tai muun vastaavan syyn vuoksi pääasiallisesti kykenemätön huolehtimaan niistä asioista, joita edunvalvontavaltuutus koskee
 - Kykeneekö henkilö ymmärtämään edunvalvontavaltuutuksen vahvistamisen merkityksen
- **Lääkärinlausunto kyvystä tehdä edunvalvontavaltuutus**
 - Kykeneekö/kykenikö henkilö ymmärtämään edunvalvontavaltakirjan merkityksen

Mikä on oleellisinta lääkärinlausunnossa? 2/2

Edunvalvontavaltuutuksen peruuttamisen vahvistaminen

- Kykeneekö henkilö ymmärtämään peruuttamisen merkityksen.
- Huom.! Tämä on peruuttamisen vahvistamisen ainoa edellytys. Edunvalvontavaltuutuksessa on kysymys valtuuttajan omaan tahdonilmaisuun perustuvasta järjestelystä, joten valtuutuksen peruuttamisen vahvistaminenkin perustuu valtuuttajan antamaan pätevään tahdonilmaisuun.

Yleisiä näkökohtia lääkärintlausunnoista

Kenen pyynnöstä ja kenelle lääkärinlausunto annetaan 1/2

Edunvalvojan määrääminen

- Hakemus edunvalvojan määräämiseksi → hakijalle hänen pyynnöstään
- Ilmoitus toisen henkilön edunvalvonnan tarpeesta → DVV:lle tai tuomioistuimelle (asianosaisen pyynnöstä myös hänelle itselleen)
 - Myös lääkäri voi tehdä ilmoituksen salassapitosäännösten estämättä

Edunvalvonnan muutokset/lakkauttaminen

- Jos päämies tekee itse hakemuksen → päämiehelle hänen pyynnöstään
- Muut tilanteet → DVV:lle tai tuomioistuimelle (asianosaisen pyynnöstä myös hänelle itselleen)

Toimintakelpoisuuden rajoitukset

- Jos päämies tekee itse hakemuksen → päämiehelle hänen pyynnöstään
- Muut tilanteet → DVV:lle tai tuomioistuimelle (asianosaisen pyynnöstä myös hänelle itselleen)

Kenen pyynnöstä ja kenelle lääkärinlausunto annetaan 2/2

Lääkärinlausunto kyvystä tehdä edunvalvontavaltuutus

- Valtuuttajalle (tai muun oikeustoimen tekijälle) itselleen hänen pyynnöstään
- DVV:lle vain, jos DVV on sitä lääkäriltä pyytänyt

Edunvalvontavaltuutuksen vahvistaminen → valtuutetulle

- Lääkärin on syytä nähdä edunvalvontavaltakirja, jotta hän voi
 - Todeta, että lääkärinlausunnon pyytäjällä on oikeus sen saamiseen
 - Arvioida valtuuttajan kykyä huolehtia niistä asioista, joita valtuutus koskee

Edunvalvontavaltuutuksen peruuttamisen vahvistaminen

- Valtuuttajalle hänen pyynnöstään

Muita seikkoja lääkärinlausunnosta

- Asiasta riippumatta on olennaista, että DVV:n, edunvalvontavaltuutetun tai omassa edunvalvonta-asiassa hakijana olevan henkilön pyytämä lääkärinlausunto kirjoitetaan
 - Lääkäri tuo lausunnossa esiin oman arvionsa henkilön tilanteesta (se voi olla erilainen kuin henkilön oma arvio).
 - Lääkäri voi myös lausua, että hän ei pysty arvioimaan jotakin asiaa.
- Asiakkaille edunvalvontavaltuutukseen ja edunvalvontaan liittyvät asiat voivat helposti mennä sekaisin.
 - Asiakas saattaa pyytää lausuntoa edunvalvojan määräämistä varten, vaikka kysymys olisikin edunvalvontavaltuutuksen vahvistamisesta.
 - Asiakkaalta voisi aluksi kysyä, onko tutkittava tehnyt edunvalvontavaltakirjan.

Lääkärinlausuntolomakkeet

- Edunvalvonta- ja edunvalvontavaltuutusasioihin liittyen on olemassa kolme lomaketta, jotka löytyvät sekä Terveysportista että DVV:n kotisivuilta
 - Lääkärinlausunto edunvalvonta-asiassa
 - Lääkärinlausunto edunvalvontavaltuutuksen vahvistamista koskevassa asiassa
 - Lääkärinlausunto kyvystä tehdä oikeustoimi

1. Lääkärinlausunto edunvalvonta-asiassa

DIGI- JA VÄESTÖTIETO VIRASTO

LÄÄKÄRINLAUSUNTO EDUNVALVONTA-ASIASSA

SALASSA PIDETTÄVÄ JULKL (621/1999)
24 § 1 MOM. 23, 25 JA 32 KOHDAT

VIRANOMAINEN TÄYTTÄÄ

Saapumispäivä

1. LAUSUNNON KÄYTTÖTARKOITUS

- ☐ Edunvalvojan määrääminen
- ☐ Edunvalvojan tehtävän muuttaminen tai henkilön toimintakelpoisuuden rajoittaminen
- ☐ Edunvalvonnan lakkauttaminen

2. TUTKITTAVA HENKIÖ

Tutkittavan henkilön nimi		Henkilötunnus
Osoite		
Postinumero	Postitoimipaikka	
Millä tavoin tutkittavan henkilöllisyys on todettu?		
☐ Henkilöllisyystodistus	☐ Muulla tavoin, miten?	
Tunnen tutkittavan terveydentilan		

Lääkärinlausunto
edunvalvonta-asiassa

2. Lääkärinlausunto edunvalvontavaltuutuksen vahvistamista koskevassa asiassa

 DIGI- JA VÄESTÖTIEOVIRASTO

LÄÄKÄRINLAUSUNTO
EDUNVALVONTAVALTUUTUKSEN
VAHVISTAMISTA KOSKEVASSA ASIASSA

Valtuutuksen voimaan saattaminen
holhousviranomaisessa

VIRANOMAINEN TÄYTTÄÄ

Saapumispäivä	Salassapitoleima
---------------	------------------

1. TUTKITTAVA HENKIÖ

Tutkittavan henkilön nimi		Henkilötunnus
Osoite		
Postinumero	Postitoimipaikka	
Millä tavoin tutkittavan henkilöllisyys on todettu?		
☐ Henkilöllisyystodistus ☐ Muulla tavoin, miten?		
Tunnen tutkittavan terveydentilan		
☐ Henkilökohtaisesti		lähtien
☐ Asiakirjoista		lähtien

Lääkärinlausunto
edunvalvontavaltuutuksen
vahvistamista koskevassa
asiassa

3. Lääkärinlausunto kyvystä tehdä oikeustoimi

 DIGI- JA VÄESTÖTIEOVIRASTO

LÄÄKÄRINLAUSUNTO KYVYSTÄ
TEHDÄ OIKEUSTOIMI
SALASSA PIDETTÄVÄ JULKL (621/1999)
24 § 1 MOM. 23, 25 JA 32 KOHDAT

VIRANOMAINEN TÄYTTÄÄ

Saapumispäivä

1. LAUSUNNON KÄYTTÖTARKOITUS

Lausunnon käyttötarkoitus

☐ Edunvalvontavaltuutuksen teko

☐ Testamentin laadinta

☐ Omaisuuden myynti

☐ Merkittävän lahjan antaminen

☐ Muu merkittävä oikeustoimi, mikä?

2. TUTKITTAVA HENKILÖ

Tutkittavan henkilön nimi	Henkilötunnus
Osoite	
Postinumero	Postitoimipaikka
Millä tavoin tutkittavan henkilöllisyys on todettu?	
☐ Henkilöllisyystodistus	
☐ Muulla tavoin, miten?	

Lääkärinlausunto kyvystä
tehdä oikeustoimi

Suomi.fi-valtuudet täysi-ikäisen puolesta asiointi

Sanna Suomalainen-Ajanko, Digiratkaisut

Suomi.fi-valtuudet yleisesittely

Sanastoa

Valtuuttaja	Henkilö joka antaa oikeuden asioida puolestaan.
Valtuutettava	Henkilö tai organisaatio, jolle annetaan oikeus asioida puolesta.
Valtuuttaminen	Antaa toiselle oikeuden asioida puolesta
Suomi.fi-valtuudet	Digitaalisia valtakirjoja erilaisiin valtuusasioihin.
Valtuusrekisteri	Digitaalinen rekisteri, johon tallentuu kaikki Suomi.fi-valtuuksilla annetut valtuudet. ➤ Digitaaliset asiointipalvelut tarkistavat asiointi oikeuden valtuusrekisteristä jokaisen asiointitapahtuman yhteydessä

Vahva sähköinen tunnistusväline

Verkkopankkitunnukset, mobiilivarmenne tai sähköinen henkilökortti (henkilövarmenne).

Suomi.fi-valtuudet luotettava tapa asioida toisen puolesta

Sähköinen valtuus on digitaalinen valtakirja, joka sisältää tiedot valtuuttajasta, valtuutetusta, valtuusasiasta ja valtuuden voimassaoloajasta. Valtakirja on tallennetaan digitaaliseen valtuusrekisteriin.

- Suomi.fi-valtuudella valtuuttaja voi antaa täysi-ikäiselle henkilölle tai organisaatiolle oikeuden asioida puolestaan ja kanssaan **digitaalisissa palveluissa** kuten Omakannassa, hyvinvointialueen asiointipalvelussa, Omaverossa ja Trafín asiointipalvelussa.
 - Suomi.fi-valtuutta ei voi käyttää paperisen valtakirjan tavoin esim. hyvinvointialueella käyntiasioinnin yhteydessä. Eikä työntekijä pysty tarkistamaan kenelle valtuutus on annettu digitaalisesti ja onko se vielä voimassa.
 - Koska valtakirja on digitaalinen, puolesta asioija ei voi esittää mitään paperista todistusta tai kopiota saamastaan asiointi oikeudesta. Valtuus on voitu mitätöidä kesken voimassaoloajan eikä tieto paperilla ole enää ajantasainen!

Poikkeus: Apteeekeissa asiointi toisen puolesta onnistuu myös käyntiasioinnin yhteydessä.

- Valtuuttajan itsemääräämisoikeudessa ei tapahdu mitään muutoksia!

Puolesta asiointi hyvinvointialueilla

Suomi.fi-valtuudet vai hva oma valtakirja	Valtuuden voimassaolon tarkistus	Asiointi	Miten tehdään
Suomi.fi-valtuudet omatoimisesti, hakemuksella tai avustetusti - Ei voi tulostaa paperista todistetta tai kopiota!	Tietoa ei saa viedä manuaalisesti potilastietojärjestelmään eikä valtuuden voimassaoloa voida tarkastaa paikan päällä käyntiasioinnin yhteydessä tai puhelimesta. Valtuudesta ei ole mahdollista saada paperista kopiota tai todistusta.	Valtuutettu voi asioida digitaalisissa palveluissa, esimerkiksi Omakannassa ja apteekeissa myös käyntiasioinnin yhteydessä. Valtuuttaja voi asioida minkä tahansa hyvinvointialueen asiointipalveluissa, ellei hva ole tehnyt rajoitteita.	Tehdään omatoimisesti verkossa, DVV:n hakemuksella tai avustetusti hyvinvointialueen omalla Suomi.fi-valtuudet lomakkeella.
Hyvinvointialueen oma valtakirja –todistettavissa paperilla!	Tieto viedään potilastietojärjestelmään ja hoitohenkilöstö voi tarkistaa oikeuden käyntiasioinnin yhteydessä.	Asiointi rajoitettu vain tietyn hvan palveluissa. Valtuutettu ei voi asioida digitaalisissa palveluissa eikä Omakannassa	Tehdään suoraan hyvinvointialueelle, joko sähköisesti hyvinvointialueen asiointipalvelussa tai toimittamalla paperinen valtakirja hyvinvointialueen asiakaspalveluun.

Suomi.fi-valtuudet luotettava digitaalinen valtakirja

Valtuudet annetaan aina tietylle henkilölle/organisaatiolle ja tiettyihin asioihin

- Valtuudet voi antaa yhdelle tai useammalle henkilölle. Valtuutus tehdään hetulle. Organisaatiolle valtuus annetaan y-tunnukselle.
- Henkilöasiakkailla on tällä hetkellä yli 130 eri valtuusasiaa. Esim. Apteekkiasiointi, Terveystieteiden huollon asioiden hoito, Veroasioiden hoito jne. Valtuusasiat on luokiteltu mm. Henkilöä koskeviin valtuuksiin ja Henkilön taloutta koskeviin asioihin.
- Valtuutettu tunnistautuu aina ensin, ennen puolesta asiointia, digitaaliseen asiointipalveluun omalla tunnistusvälineellään.

Valtuudella on aina voimassaoloaika

- Valtuuden voi antaa lyhimmillään yhdeksi vuorokaudeksi tai vaikka 25 vuodeksi.

Muutamia rajoituksia liittyy palveluun:

- Suomi.fi-valtuuksilla ei voi asioida pankkipalveluissa.
- Suomi.fi-valtuuksilla ei voi asioida käyntiasioinnin tai puhelun yhteydessä.

Suomi.fi-valtuudet

Tavat antaa valtuuksia

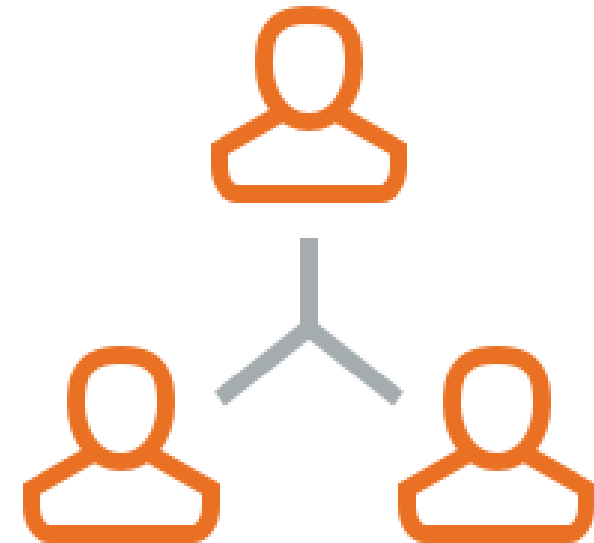
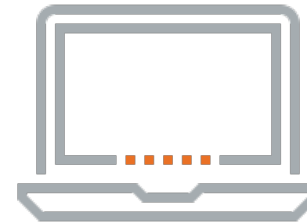
Suomi.fi-valtuudet palvelussa valtuuttaminen on mahdollista

Omatoimisesti Suomi.fi-verkkopalvelussa, vaati tunnistautumisen esimerkiksi verkkopankkitunnuksilla.

DVV:n palvelussa digitaalisella hakemuksella valtuuttaminen, jos ei ole sähköistä tunnistusvälinettä.

DVV:n palvelupaikoissa (käyntiasiointi) valtuuttaminen, jos ei ole sähköistä tunnistusvälinettä.

Hyvinvointialueilla avustetusti hyvinvointialueen paperisella valtuutuslomakkeella valtuuttaminen tarjotaan rajoitetusti, sote-palveluihin liittyviin valtuusasioihin, jos ei ole sähköistä tunnistusvälinettä.

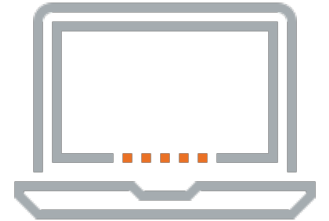

Valtuuksien hallinnointia omatoimisesti verkkopalvelussa

Suomi.fi-valtuuksia voi hallinnoida

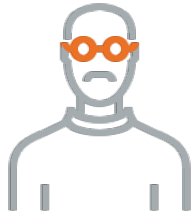
täysi-ikäinen henkilö, jolla on suomalainen henkilötunnus ja sähköinen tunnistusväline.

- voi antaa haluamalleen **täysi-ikäiselle** luottohenkilölle tai yritykselle oikeuden asioida puolestaan.
- Voi myös pyytää Valtuudet-palvelussa toiselta henkilöltä valtuutta eli oikeutta asioida tämän puolestaan, jossain tietyssä asiassa.
 - Esim. täysi-ikäinen lapsi voi tehdä valtuuspyynnön ikääntyneelle vanhemmalleen asioida tämän puolestaan apteekki asioissa.
- Valtuus tulee voimaan, vasta kun valtuuttaja on hyväksynyt valtuuspyynnön.
- Valtuuttaja voi aina myös mitätöidä valtuuden kesken voimassaoloajan.
- Valtuuttaja voi aina tarkistaa kuka on asioinut hänen puolestaan Suomi.fi tapahtumatiedoista!

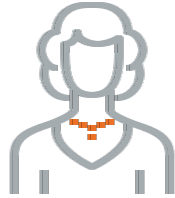

Esimerkkiperhe

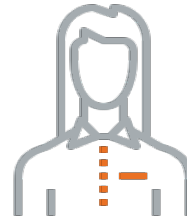
Pauli

Paulilla on verkkopankkitunnukset

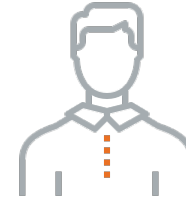
Vieno

Vienolta puuttuu sähköinen tunnistusväline

Tytti

Tytär asuu lähellä vanhempiaan

Aarne

Poika asuu 300 km päässä vanhemmistaan

Pauli ja Vieno ovat keskustellut lastensa **Aarnen ja Tytin** kanssa puolesta asioinnista digitaalisissa asiointipalveluissa. He ovat sopineet keskenään, että lapset pääsevät asioimaan Suomi.fi-valtuuksilla heidän puolestaan **terveydenhuollon asioissa, sosiaalihuollon asioissa ja apteekkiasioissa.**

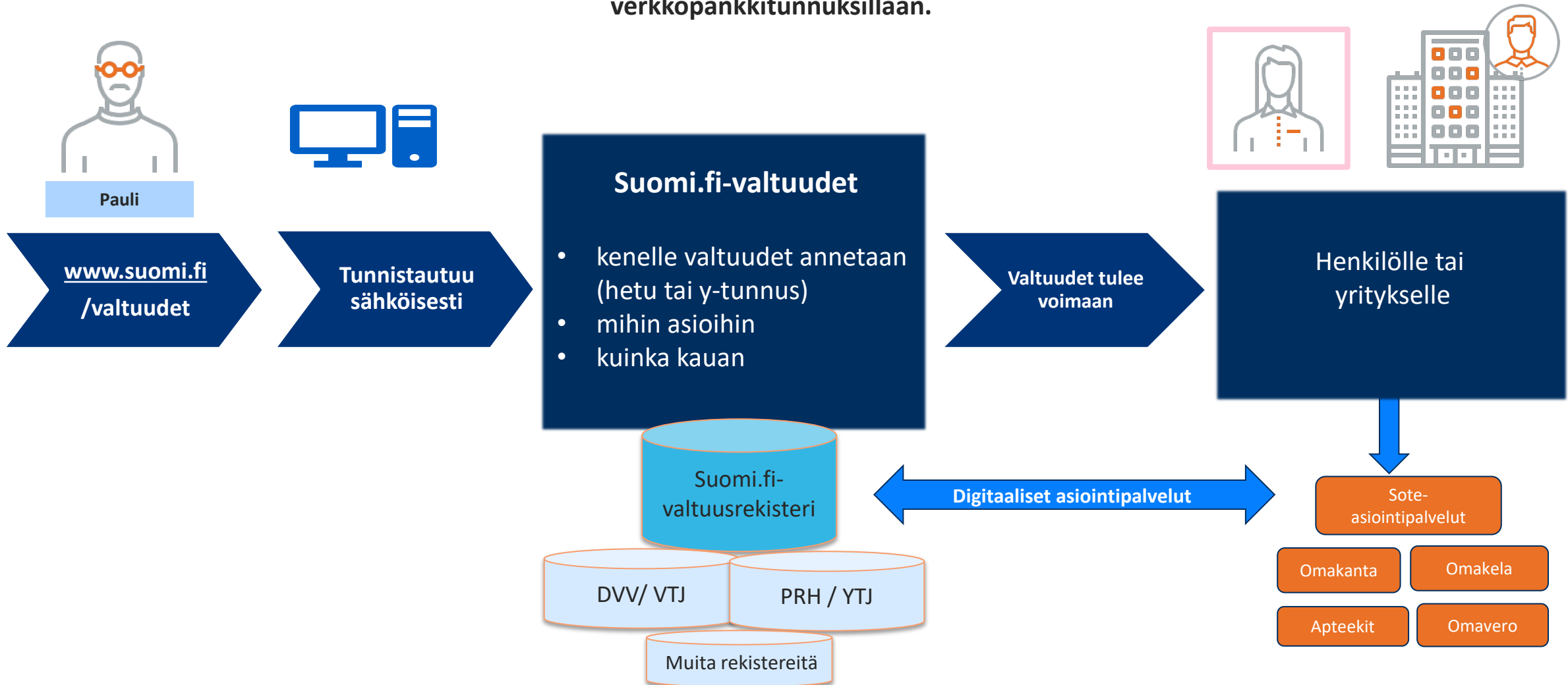
Lisäksi Pauli haluaa valtuuttaa tilitoimiston hoitamaan yrityksensä asioita digitaalisissa palveluissa.

Suomi.fi-valtuudet omatoimisesti

4.9.2025

Pauli tekee omatoimisesti valtuutuksen Suomi.fi-verkkopalvelussa tunnistautumalla verkkopankkitunnuksillaan.

Suomi.fi-valtuudet

Avustettu valtuuttaminen

Kun valtuuttaminen ei ole mahdollista verkkopalvelussa

Suomi.fi-valtuudet avustettu valtuuttaminen kun sähköisiä tunnistusvälineitä ei ole

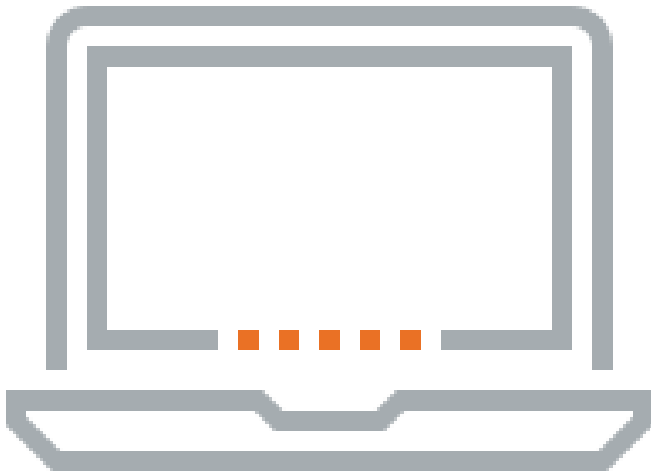
Digi- ja väestötietoviraston palvelu (www.suomi.fi)

- **Hakemuksella (digitaalinen!)**

- Valtuuttaja voi antaa tai mitätöidä valtuuksia täyttämällä *sähköisen* valtuushakemuksen itse, yhdessä valtuutetuksi valitsemasi henkilön tai muun avustajan kanssa Suomi.fi-verkkopalvelussa.
- DVV:n virkailija käsittelee Suomi.fi-valtuudet hakemuksen valtuuttajan puolesta hakemuksen perusteella.

- **DVV:n palvelupisteellä (käyntiasiointi)**

- Jos valtuuttaja ei voi täyttää hakemusta itse tai avustajan kanssa, hän voi varata ajan Digi- ja väestötietoviraston palvelupaikkaan, missä virkailija tunnistaa valtuuttajan ja avustaa hakemuksen tekemisessä.

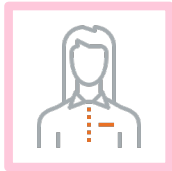

Suomi.fi-valtuudet, valtuuttaminen DVV:n hakemuksella

Vienolta
puuttuu sähköinen
tunnistusväline.

Tytti

Aarne

He ovat sopineet keskenään, että lapset pääsevät asioimaan hänen puolestaan **terveydenhuollon asioissa, sosiaalihuollon asioissa ja apteekkiasioissa.**

DVV:n hakemuksella valtuuttamiseen tarvitaan tietokone

1. Vieno täyttää hakemuksen ensin **digitaalisesti**. Vienon mies Pauli auttaa hakemuksen tekemisessä.

2. Vieno tulostaa ja allekirjoittaa hakemuksen.

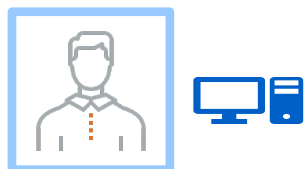

3. Vieno ottaa valokuvan henkilöllisyystodistuksestaan tunnistamista varten.

3. Vieno lähettää allekirjoitetun hakemuksen ja kuvan henkilöllisyystodistuksestaan ohjeiden mukaisesti DVV:oon.

DVV:n virkailijat
käsittelevät hakemukset

Digitaaliset asiointipalvelut

DVV vahvistaa hakemuksella olevat valtuudet ja ne tallentuvat **Suomi.fi-valtuusrekisteriin**

Digitaaliset asiointipalvelut tarkistavat puolesta-asiointioikeuden jokaisen asiointin yhteydessä.

Suomi.fi-valtuudet
avustetusti hyvinvointialueiden
valtuutusasteilla

Suomi.fi-valtuudet avustettu valtuuttaminen hyvinvointialueilla

Osalla hyvinvointialueista voi jo käydä tekemässä avustetusti valtuutuksia

Hyvinvointialueilla on mahdollisuus tarjota viranomaisyhteistyönä asiakkailleen Suomi.fi-valtuudet avustettua valtuuttamista, Digi- ja väestötietoviraston lukuun.

- Avustettu valtuuttaminen palvelu hyvinvointialueilla on tarkoitettu erityisesti henkilöille, joilla ei ole vahvan sähköisen tunnistautumisen välineitä, kuten verkkopankkitunnuksia.
- Hyvinvointialueilla voi valtuuttaa rajoitetummin pääsääntöisesti sote-palveluihin liittyviä valtuusasioita, kuten
 - Terveydenhuollon asioiden hoito, Sosiaalihuollon asioiden hoito tai apteekkiasiointi.

Palvelua tarjotaan vain käyntiasiointipalveluna hyvinvointialueiden valtuuspisteillä.

- Valtuuspisteillä asioidaan pääsääntöisesti ajanvarauksella.
- Valtuuspisteellä valtuuttaja ensimmäiseksi *tunnistetaan vahvasti*.
- Valtuutettavan ei tarvitse käydä valtuuspisteellä.
- Valtuuspisteellä tehtävään koulutettu rekisteröijä tallentaa valtuutustiedot allekirjoitetulta lomakkeelta valtuusrekisteriin ja vahvistaa valtuudet. Valtuudet tulevat voimaan välittömästi.
- Tehtävä

Suomi.fi-valtuudet *avustettu valtuuttaminen*

Valtuutusta ei voi tehdä, jos

- valtuuttaja tai valtuutettu on alaikäinen,
- valtuuttajalla tai valtuutetulla ei ole suomalaista henkilötunnusta,
- valtuuttaja ei ymmärrä, mihin hän on valtuutusta antamassa,
- valtuuttajan henkilöllisyyttä ei voi todentaa.

Mikäli valtuuttajan edunvalvontavaltakirja on vahvistettu

- Valtuuttajalla säilyy edelleenkin itsemääräämisoikeus ja aiemmin annetut Suomi.fi-valtuudet jäävät voimaan.
- Jos valtuuttaja pystyy vielä hoitamaan asioitaan, hän voi edelleen antaa Suomi.fi-valtuuksia esimerkiksi Terveystieteiden tutkimuskeskuksen asioiden hoitoon.
- Edunvalvontavaltuutettu voi myös DVV:n hakemuksella hakea valtuutta, jos valtuuttaja ei ole siinä kunnossa, että voisi itse antaa valtuuksia.

Jos henkilö on määrätty edunvalvontaan ja hän ymmärtää arjen asioita

- Hän voi antaa Suomi.fi-valtuudet *henkilöä koskeviin valtuusasioihin (16)*, kuten Terveystieteiden tutkimuskeskuksen asioiden hoitoon, mutta ei valtuusasioihin, jotka liittyvät hänen *taloudellisiin asioihin*, kuten Sosiaaliturvan etuusasioiden hoitamiseen.

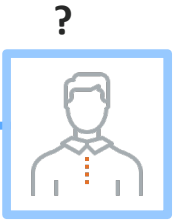
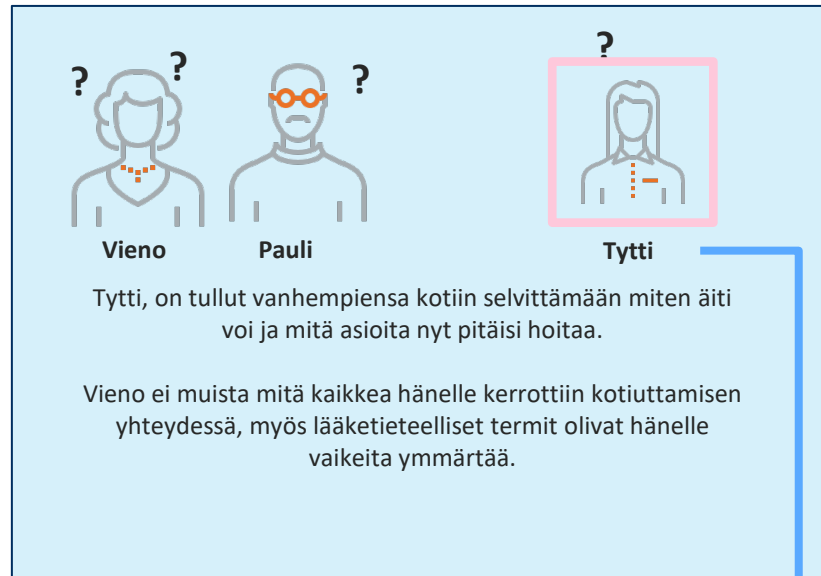

Nykytilanne hyvinvointialueilla

Vieno on joutunut sairaalahoitoon kahdeksi viikoksi ja on nyt kotiutumassa sairaalasta. Hänellä ei ole verkkopankkitunnuksia eikä hän voi tunnistautua vahvasti sähköisiin palveluihin.

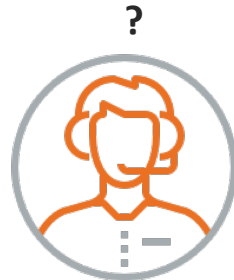
Ennen kotiuttamista lääkäri kertoo Vienolle hoitosuunnitelmasta.

Aarne,
soittaa kotiin selvittääkseen äitinsä vointia. Hän asuu 300 km päässä vanhemmistaan

Epätietoisuus vaivaa perhettä. Tytti alkaa selvittämään puhelimitse sairaalasta, mikä äidin diagnoosi on, mitä toimenpiteitä heidän pitää nyt tehdä, että äiti saadaan hoidettua kuntoon.

Hoitohenkilöstö ei tiedä kenelle Vienon tietoja saa antaa. Eikä puhelimesta voida vahvasti tunnistaa henkilöitä.

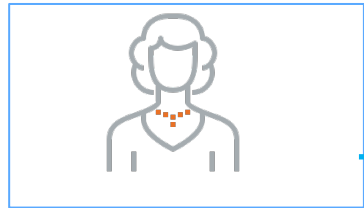

Avustettu valtuuttaminen hyvinvointialueilla

Vieno

- Täyttää ja allekirjoittaa oman hyvinvointialueensa Suomi.fi- valtuutuslomakkeen ja
- Varaa ajan hva-valtuutus pisteelle.

Vienolta,
puuttuu sähköiset
tunnistusvälineet.

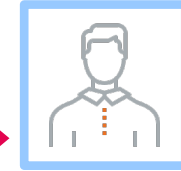
**Hyvinvointialueen
valtuutus piste**

**Koulutettu
rekisteröijä**

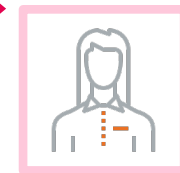
Aikaa kuluu 15-20 min.

- **Hva:n palvelupisteessä rekisteröijä tunnistaa** Vienon henkilöllisyystodistuksesta.
- **Kirjautuu** DVV:n Virkailjasovellukseen ja
- **tallentaa** Vienon lomakkeelle antamat tiedot sovellukseen

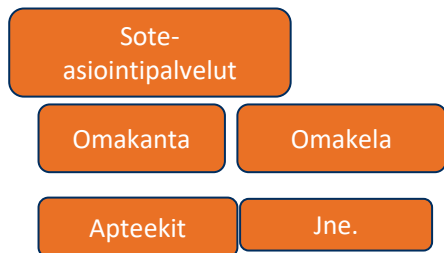
Nyt valtuudet on tallennettu Suomi.fi-valtuusrekisteriin, mistä sähköiset asiointipalvelut tarkistavat Aarnen ja Tytin puolesta-asiointioikeuden.

Aarne,
Asuu 300 km päässä vanhemmistaan
Pääsee nyt hoitamaan Vienon asioita etäältä

Tytti

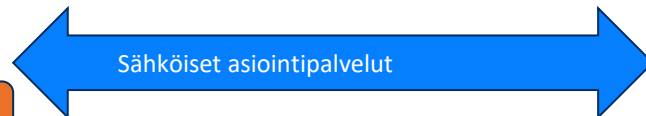
Sote-
asiointipalvelut

Omakanta

Omakela

Apteekit

Jne.

Sähköiset asiointipalvelut

**Suomi.fi
valtuus-
rekisteri**

Oikeus asioida
jonkun puolesta

Antaa valtuuden

Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue

Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue

Pirkanmaan hyvinvointialue

Lapin hyvinvointialue

Kymenlaakson hyvinvointialue

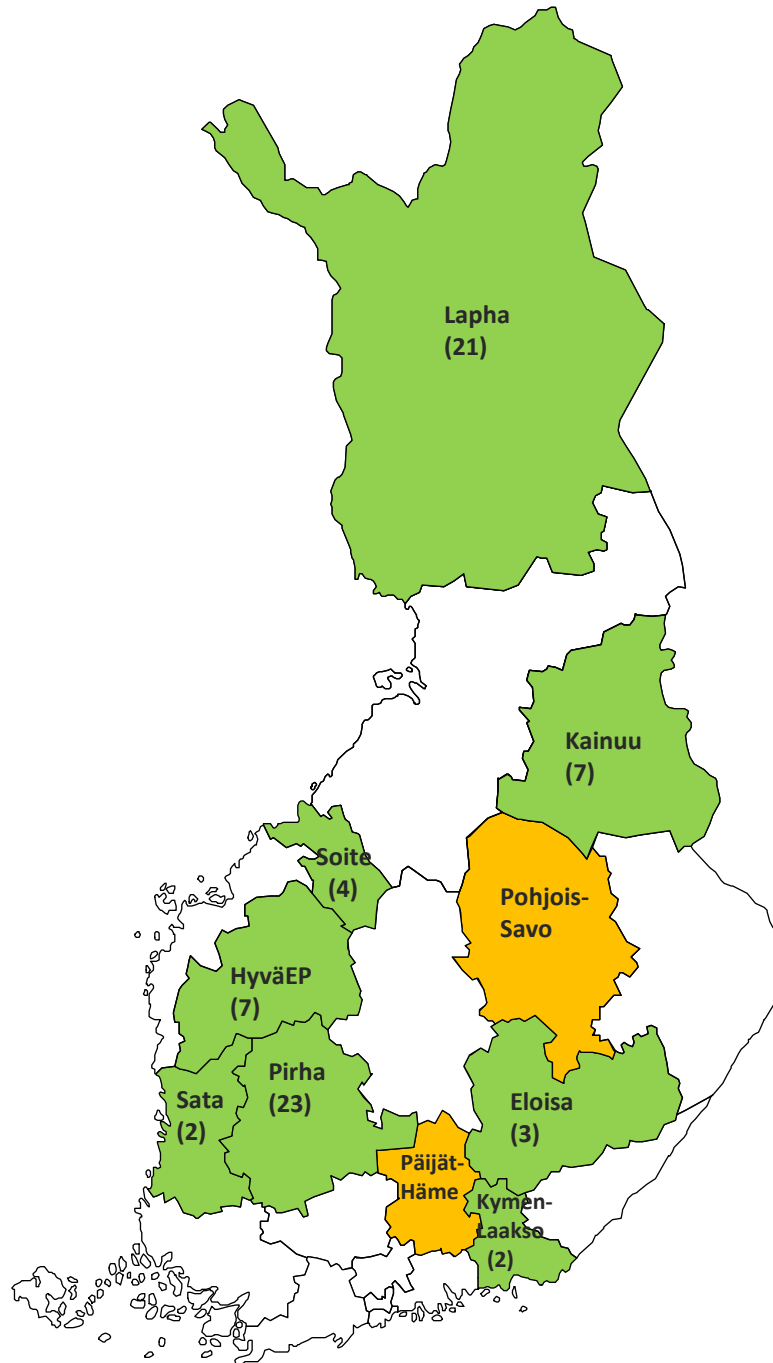
Etelä-Savon hyvinvointialue

Satakunnan hyvinvointialue

Palvelun tarjoamista syksyllä 2025 valmistelevat ja suunnittelevat:

Pohjois-Savon hyvinvointialue

Päijät-Hämeen hyvinvointialue

Hoitohenkilökunnalle jää enemmän aikaa itse hoivatyöhön, kun yhteydenotot hoitohenkilöstölle vähenevät!

Hoitotyön laatu paranee, kun läheiset ovat paremmin tietoisia omaisen asioista, kuten hoitosuunnitelmista ja lääkemääräyksistä!

Läheisten kanssa kommunikointi hoituu sujuvasti digitaalisten palvelukanavien kautta!

Digitaalinen viestintä (esim. chat) palvelukanavissa on nopeampaa, luotettavampaa ja kustannustehokkaampaa kuin puhelimessa asiointi.

Kiitos!

Sanna Suomalainen-Ajanko, Digiratkaisut
avustettuvaltuuttaminen.hva@dvv.fi

Lopuksi

Tietoja asiakkaille ja oman työn tueksi

- **Suomi.fi -opas**
 - Tietoa edunvalvonnasta ja edunvalvontavaltuutuksesta
suomi.fi/oppaat/edunvalvonta
- **Asiantuntijavideot** (edunvalvonta, edunvalvontavaltuutus ja Suomi.fi-valtuudet)
 - [YouTube-soittolista](#)
- **Tietoa lääkäreille, viranomaisille tai muille tahoille**
 - <https://dvv.fi/tietoa-mm.-laakareille-viranomaisille-ja-muille-tahoille>
- **Suomi.fi-valtuudet**
 - [Näin käytät Suomi.fi-valtuuksia henkilönä](#)
 - [Henkilön puolesta asiointi](#)

Kiitos!

Holhoustoimen yhteystiedot

- Puhelin: 0295 536 256
- Chat: www.dvv.fi/olhou
- Postiosoite: Digi- ja väestötietovirasto / Holhoustoimi, PL 1004, 00531 Helsinki

Neuvontaa Suomi.fi-palvelussa

- Puhelin: 0295 000
- Chat: dvv.fi/kansalaisneuvonta

DIGI- JA VÄESTÖTIETOVIRASTO

dvv.fi

